

**GRAAG UITERLIJK MAANDAG RETOUR IVM AFHANDELING PROCES
TER BESLISSING**

Aan
de minister

1 gez.

nota

Nader rapport Uitvoeringswet verordening herstel en
afwikkeling centrale tegenpartijen

Directie Financiële
Markten

persoonsgegevens

Datum
10 mei 2022

Notanummer
2022-0000105183

Bijlagen
1. Nader rapport
2. Wetsvoorstel
3. Memorie van toelichting
4. Beslisnota's

Aanleiding

De Raad van State heeft een blanco advies (dictum a) uitgebracht over het voorstel voor de Uitvoeringswet verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen.

Beslispunten

Indien u zich kunt vinden in het nader rapport, het (licht) aangepaste wetsvoorstel en de (licht) aangepaste memorie van toelichting, graag uw instemming met indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer. U wordt verzocht daartoe de volgende stukken te ondertekenen:

- het nader rapport aan de Koning (bijlage 1);
- de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel (bijlage 3).

Graag ook uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's (bijlage 4) en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omlijnde delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kern

- De verordening voorziet in een wettelijk afwikkelingskader voor centrale tegenpartijen dat sterk overeenkomt met het afwikkelingskader voor banken en beleggingsondernemingen uit de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen (de BRRD).
- Het wetsvoorstel past een zestal wetten aan teneinde een goede uitvoering van de verordening door de afwikkelingsautoriteit (DNB) te verzekeren. Dit betreft o.a. de Wet op het financieel toezicht en de Faillissementswet.
- De Raad van State heeft een blanco advies uitgebracht met enkele redactionele opmerkingen.
- In het nader rapport is ingegaan op de redactionele opmerkingen van de Raad van State. Naar aanleiding daarvan zijn enkele aanpassingen in het wetsvoorstel en de memorie van toelichting gemaakt. Verder is er van de gelegenheid gebruik gemaakt om nog enkele verbeteringen aan te brengen in het wetsvoorstel en toelichting.
- Het wetsvoorstel en de toelichting daarbij zijn tot stand gekomen in afstemming met het ministerie van J&V en DNB. J&V is akkoord met het nader rapport en indiening van het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer.

Beslisnota's

nr. nota	Aanleiding	Inhoud
2021-187741	Beslisnota ter goedkeuring voor de start van internetconsultatie van de uitvoeringswet verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen	In de nota wordt goedkeuring gevraagd voor (MR agendering voor goedkeuring voor) de start van internetconsultatie van het wetsvoorstel. Het wetsvoorstel betreft uitvoering van een Europese verordening betreffende een kader voor herstel en afwikkeling van centrale tegenpartijen. De nota geeft duiding over centrale tegenpartijen, het juridisch kader, bekostiging en de processtappen. Een enkele zinsnede is gelakt in verband met toezichtvertrouwelijke informatie van de Nederlandsche Bank (DNB)
2022-39269	Nota ter beslissing omtrent de agendering van het wetsvoorstel voor de ministerraad t.b.v. de adviesaanvraag Raad van State	In de nota wordt aangegeven dat er geen reacties zijn geweest op de openbare consultatie. Tevens worden de uitvoeringstoets van DNB en het formeel advies van de Raad voor de rechtspraak besproken. Vanwege de komst van een nieuwe minister bevat de nota herhaling van de vorige nota omtrent dit onderwerp.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan
de minister

1gez.

nota

MR agendering internetconsultatie uitvoeringswet CCP
RRR

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Datum

14 november 2021

Notanummer

2021-0000187741

Bijlagen

1. Conceptwetsvoorstel
2. Memorie van toelichting
3. Aanbiedingsformulier MR
4. MR-notitie internetconsultatie

Aanleiding

Het voorstel voor de Uitvoeringswet verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen is gereed voor internetconsultatie. Vanwege de demissionaire status van het kabinet wordt het voornemen om het conceptwetsvoorstel in internetconsultatie te laten gaan, voorgelegd aan de ministerraad.

Beslispunten

Indien u zich hierin kunt vinden, wordt u verzocht:

1. in te stemmen met consultatie van het conceptwetsvoorstel met bijbehorende memorie van toelichting (bijlage 1 en 2) gedurende zes weken via www.internetconsultatie.nl;
2. het MR-formulier (bijlage 3) te ondertekenen. Bij het MR-formulier is, conform de afspraken die gelden tijdens de demissionaire periode, een korte notitie bijgevoegd (bijlage 4); en
3. in te stemmen met:
 - a. het aanvragen van een uitvoeringstoets aan DNB; en
 - b. het aanvragen van een formeel advies aan de Raad voor de Rechtspraak.

Kern

- Het conceptwetsvoorstel strekt samen met het gelijknamige uitvoeringsbesluit tot uitvoering van de verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen (2021/23).
- De verordening voorziet in een wettelijk afwikkelingskader voor centrale tegenpartijen dat sterk overeenkomt met het afwikkelingskader voor banken en beleggingsondernemingen uit de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en beleggingsondernemingen (2014/59, BRRD).
- Omdat het een verordening betreft, die rechtstreekse werking heeft, voorziet het onderhavige wetsvoorstel vooral in enkele aanpassingen van Nederlandse wetgeving zodat de verordening goed uitgevoerd kan worden.
- Het betreft onder meer de bekostiging van de afwikkelingstaak voor centrale tegenpartijen die bij DNB is belegd. Deze zal vooralsnog niet doorberekend worden aan de financiële sector via de ZBO-begroting, maar zal, in aansluiting op de bekostiging van het toezicht op centrale tegenpartijen, lopen via de centralebankfinanciering en ten laste komen van de winstafdracht van DNB. Na afloop van het huidige kostenkader zal bezien worden of herijking van deze wijze van bekostiging nodig is.

- Daarnaast omvat het wetsvoorstel een aantal bepalingen die betrekking hebben op rechtsbescherming, de faillissementsprocedure, uitvoering van afwikkelingsbevoegdheden en aanpassing van enkele wetten om deze in lijn te brengen met de verordening.

Toelichting

Inhoud

- Een centrale tegenpartij is onderdeel van de financiële marktinfrastuctuur. De centrale tegenpartij positioneert zich in geval van een aandelentransactie tussen alle kopers en verkopers en neemt het tegenpartijrisico over. Mocht een van de partijen niet leveren, dan zal de centrale tegenpartij alsnog de verplichting voldoen aan de tegenpartij. Hierdoor vermindert het algehele risico in de financiële markt.
- Omdat de risico's zich hierdoor concentreren bij de centrale tegenpartij zelf, is een goed kader voor herstel en afwikkeling nodig. Op dit moment voorziet de EMIR-verordening (648/2012) reeds in prudentiële en organisatorische vereisten voor centrale tegenpartijen, maar is er nog geen zelfstandig kader voor herstel en afwikkeling.
- De verordening maakt een ordentelijke afwikkeling van centrale tegenpartijen mogelijk en kent hierbij een aantal bevoegdheden toe aan een aan te wijzen afwikkelingsautoriteit. Dit zal in Nederland DNB zijn. Deze aanwijzing is vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen, dat reeds is gepubliceerd (Stb. 2021, 545).
- Het onderhavige wetsvoorstel omvat:
 - enkele aanpassingen aan de Wet op het financieel toezicht (Wft) om ervoor te zorgen dat DNB een aantal afwikkelingsmaatregelen goed kan uitvoeren en de rechtsbescherming tegen besluiten van de afwikkelingsautoriteit te regelen.
 - een wijziging van de Bankwet 1998, waarmee tot uitdrukking wordt gebracht dat ook voor afwikkeling van centrale tegenpartijen het uitgangspunt geldt dat een beroep op publieke middelen wordt vermeden.
 - een wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht 2019, om centralebankfinanciering voor de afwikkelingstaak mogelijk te maken.
 - enkele wijzigingen van de Faillissementswet, om te regelen dat DNB het faillissement van een centrale tegenpartij kan aanvragen als er niet wordt voldaan aan de publiekbelangtest voor afwikkeling.
 - wijzigingen van de Algemene wet bestuursrecht, om besluiten van de afwikkelingsautoriteit ten aanzien van centrale tegenpartijen uit te zonderen van het reguliere bezwaar en beroep, gelet op de spoedeisendheid waarmee afwikkelingsbesluiten geeffectueerd moeten kunnen worden. Hiermee wordt aangesloten bij het reeds toepasselijke kader voor banken en beleggingsondernemingen.
 - een tweetal wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek, nu de verordening enkele vennootschapsrechtelijke richtlijnen wijzigt.

Bekostiging van de afwikkelingstaak

- Bekostiging van de afwikkelingstaak voor centrale tegenpartijen zal gaan via centralebankfinanciering en niet via de ZBO-begroting en doorberekening aan de sector.

- Daarmee is aangesloten bij de wijze waarop het toezicht op centrale tegenpartijen (dat op grond van de EMIR-verordening (648/2012) wordt uitgeoefend) bekostigd wordt.
- Daarnaast zijn er slechts twee centrale tegenpartijen actief, Inspectie, controle en toezicht Inspectie, controle en toezicht De kosten omslaan over deze twee partijen zou een aanzienlijke belasting vormen, aangezien centrale tegenpartijen van zichzelf geen groot vermogen hebben, in tegenstelling tot banken.
- DNB schat de kosten op jaarbasis voor de extra taken uit de verordening op 1,6 fte aan inzet van personeel met een totaal kostenplaatje (inclusief alle ondersteuning en andere kosten) van €400.000 per jaar voor de periode 2021-2024. Dit komt ten laste van de winstafracht van DNB aan het ministerie. De begrote winstafracht tot en met 2026 bestaat nu alleen uit ESM-compensatie die hierdoor niet lager zal worden.
- Als de verordening enige jaren uitgevoerd wordt en het huidige kostenkader van DNB afloopt, zal bezien worden of centralebankfinanciering nog steeds de geijkte weg van financiering van deze taak is, of dat dit toch anders geregeld moet worden.

Proces

- Het conceptwetsvoorstel is afgestemd met DNB, de AFM en JenV.
- Vanwege de toevoeging van een nieuwe afdeling aan de Faillissementswet, de wijzigingen van de Algemene wet bestuursrecht en het Burgerlijk Wetboek, zal het voorstel mede namens de minister voor Rechtsbescherming worden ingediend. De minister voor Rechtsbescherming is reeds akkoord met agendering voor de MR.
- Een concept van het wetsvoorstel is voorgelegd aan het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR). Deze heeft aangegeven dat het wetsvoorstel geen formeel advies behoeft nu het geen regeldrukgevolgen heeft. Daarnaast zal DNB en de AFM worden gevraagd een uitvoeringstoets uit te voeren. Tevens zal er een formeel advies worden aangevraagd bij de Raad voor de Rechtspraak in verband met concentratie van zaken bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en mogelijke financiële gevolgen voor de rechtspraak.
- Met ingang van 12 februari 2022 treedt het eerste gedeelte van de verordening betreffende herstelplannen van centrale tegenpartijen in werking. Het merendeel van de verordening treedt in werking met ingang van 12 augustus 2022.
- Een uitvoeringsbesluit, met daarin de aanwijzing van DNB als afwikkelingsautoriteit en de beboetbaarstelling van enkele artikelen uit de verordening, is reeds gepubliceerd en treedt in werking met in gang van 12 februari 2022.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING
Aan
de minister

nota

MR agendering t.b.v. RvS advisering Uitvoeringswet
verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

Aanleiding

Het conceptwetsvoorstel voor de Uitvoeringswet verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen is gereed voor advisering door de Raad van State.

Beslispunt

- Indien u zich kunt vinden in het conceptwetsvoorstel, graag uw instemming met aanbieding daarvan aan de ministerraad ten behoeve van de adviesaanvraag aan de Raad van State. U wordt verzocht daartoe het bijgevoegde ministerraadformulier (bijlage 1) te ondertekenen.

Kern

- Het conceptwetsvoorstel strekt tot uitvoering van de verordening herstel en afwikkeling centrale tegenpartijen (2021/23). Centrale tegenpartijen zijn ondernemingen die het risico bij de afhandeling van aandelentransacties reduceren. De verordening voorziet in een afwikkelingskader, voor gevallen waarin centrale tegenpartijen in financiële problemen verkeren. Dit kader komt overeen met het afwikkelingskader voor banken en beleggingsondernemingen.
- Omdat het een verordening betreft die rechtstreekse werking heeft, voorziet het onderhavige wetsvoorstel vooral in enkele aanpassingen van Nederlandse wetgeving zodat de verordening goed uitgevoerd kan worden.
- Het conceptwetsvoorstel bevat bepalingen die betrekking hebben op o.a. rechtsbescherming, de faillissementsprocedure voor centrale tegenpartijen, bekostiging, uitvoering van afwikkelingsbevoegdheden door de aangewezen afwikkelingsautoriteit (DNB) en een aantal technische aanpassingen.
- Het conceptwetsvoorstel is openbaar geconsulteerd maar heeft geen reacties opgeleverd. Het bijgevoegde verslag van de consultatie (bijlage 4) zal worden gepubliceerd na aanbieding van het wetsvoorstel aan de Raad van State.
- DNB heeft een uitvoeringstoets uitgevoerd en de Raad voor de rechtspraak heeft formeel advies uitgebracht. De uitvoeringstoets en het formeel advies zijn besproken in de memorie van toelichting en hebben tot enkele technische aanpassingen in het voorstel geleid. Het voorstel is in goed overleg met DNB en de AFM voorbereid.

Datum

21 februari 2022

Notanummer

2022-0000039296

Bijlagen

1. Aanbiedingsformulier MR
2. Concept wetsvoorstel
3. Concept memorie van toelichting
4. Consultatieverslag

Toelichting

Financiële marktinfrastructuur & centrale tegenpartijen

- Een centrale tegenpartij is een onderneming die onderdeel uitmaakt van de financiële marktinfrastructuur. Bij een effectentransactie wordt een centrale tegenpartij koper voor de ene partij en verkoper voor de andere partij en neemt hierdoor het risico over dat partijen ten opzichte van elkaar lopen. Omdat de centrale tegenpartij dit doet voor een veelheid van transacties kan deze hierdoor zoveel mogelijk transacties tegen elkaar wegstrepen (netteren). Hierdoor wordt het risico in de markt kleiner.
- Omdat de risico's zich hierdoor wel concentreren bij de centrale tegenpartij zelf, is een goed kader voor herstel en afwikkeling nodig. Op dit moment voorziet de EMIR-verordening (648/2012) al in prudentiële en organisatorische vereisten voor centrale tegenpartijen, maar was er nog geen zelfstandig kader voor herstel en afwikkeling. Daarin voorziet de onderhavige verordening
- Centrale tegenpartijen werken grensoverschrijdend. In de EU zijn er 14 centrale tegenpartijen met vergunning actief en zijn er 34 centrale tegenpartijen van buiten de EU geautoriseerd om hun diensten binnen de EU aan te bieden. In Nederland zijn er twee centrale tegenpartijen (EuroCCP en Iceclear Netherlands). Hierop wordt gedeeld toezicht gehouden door DNB (prudentieel toezicht en vergunningverlening) en de AFM (gedragstoezicht).

Verordening en wettelijk kader

- De verordening is gericht op het herstel (een centrale tegenpartij raakt in moeilijkheden) en afwikkeling (een centrale tegenpartij faalt of zal falen) van centrale tegenpartijen. De afwikkeling van een centrale tegenpartij zorgt ervoor dat de centrale tegenpartij op een gecontroleerde manier wordt ontmanteld. Hiermee wordt een wanordelijk faillissement, wat mogelijk grote gevolgen heeft voor de stabiliteit van de financiële markten, voorkomen.
- De verordening kent een aantal bevoegdheden toe aan een aan te wijzen afwikkelingsautoriteit. In Nederland is DNB hiervoor aangewezen.
- Het concept wetsvoorstel bevat:
 - enkele aanpassingen aan de Wet op het financieel toezicht (Wft), zodat DNB de verordening goed kan uitvoeren, alsmede om de rechtsbescherming tegen besluiten van DNB te regelen.
 - een aantal wijzigingen van de Bankwet 1998, waarmee o.a. tot uitdrukking wordt gebracht dat ook voor afwikkeling van centrale tegenpartijen het uitgangspunt geldt dat een beroep op publieke middelen wordt vermeden.
 - een wijziging van de Wet bekostiging financieel toezicht 2019, om centralebankfinanciering voor de afwikkelingstaak mogelijk te maken.
 - het toevoegen van een afdeling aan de Faillissementswet voor bepalingen omtrent het faillissement van een centrale tegenpartij.
 - wijzigingen van de Algemene wet bestuursrecht, om besluiten van de afwikkelingsautoriteit ten aanzien van centrale tegenpartijen uit te zonderen van de reguliere bezwaar en beroepsprocedures.
 - een tweetal wijzigingen van het Burgerlijk Wetboek, nu de verordening enkele vennootschapsrechtelijke richtlijnen wijzigt.

Bekostiging van de afwikkelingstaak

- Bekostiging van de afwikkelingstaak voor centrale tegenpartijen zal gaan via centralebankfinanciering en niet, zoals gebruikelijk voor het toezicht en de

afwikkelingstaken van DNB, via de ZBO-begroting en doorberekening aan de sector. Daarmee is aangesloten bij de wijze waarop het toezicht op centrale tegenpartijen (dat op grond van de EMIR-verordening wordt uitgeoefend) bekostigd wordt.

- Daarnaast zijn er slechts twee centrale tegenpartijen actief. De kosten omslaan over deze twee partijen zou een aanzienlijke belasting vormen, aangezien centrale tegenpartijen van zichzelf geen groot vermogen hebben, in tegenstelling tot banken.
- DNB schat de kosten op jaarbasis voor de extra taken uit de verordening op 1,6 fte aan inzet van personeel met een totaal kostenplaatje (inclusief alle ondersteuning en andere kosten) van €400.000 per jaar voor de periode 2021-2024. Dit komt ten laste van de winstafracht van DNB aan het ministerie. De begrote winstafracht tot en met 2026 bestaat nu alleen uit ESM-compensatie die hierdoor niet lager zal worden.
- Als de verordening enige jaren uitgevoerd wordt en het huidige kostenkader van DNB afloopt, zal bezien worden of centralebankfinanciering nog steeds de geijkte weg van financiering van deze taak is, of dat dit toch anders geregeld moet worden.

Procedureverloop

- Dit concept wetsvoorstel wordt ingediend mede namens de minister voor Rechtsbescherming gezien de wijzigingen aan de Faillissementswet, Algemene wet bestuursrecht en het Burgerlijk wetboek. Met JenV is het conceptwetsvoorstel en toelichting afgestemd. De minister voor Rechtsbescherming zal eveneens gevraagd worden om goedkeuring voor MR-agendering.
- De verordening treedt in werking op 12 augustus 2022. Beoogd wordt om het wetsvoorstel voor die datum in werking te laten treden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden:

Niet van toepassing.